

Prodajalka Iončenih izdelkov

Dobrosrčna prodajalka slastnih breskev

Gostoljubnost Švanov je neomjenljiva, z nami so delili kruh, vino, kompot, kislo mleko, sadje in zelenjava.

Prodajalka melon na tržnici v Rustaviju

Zmečkano grozdje dajo v amfore, kjer fermentira pol leta. Zaradi načina pridelave ima gruzijsko vino značilen okus.

Na boljšem trgu v Tbilisiju prodaja vse, od sovjetskih vojaških odličij do nagačenih medvedov.

Leta 1990 je Leninov kip na tibiliskem Tavisuplebis moedani (trg svobode) zamenjal sv. Jurij na konju, ki si sultko prebača zmaja.

INFO: Gruzija

Gruzija je območna država na jugu Kavkaza ob severozahodni obali Črnega morja. Ta nekdanja sovjetska republika na severu meji na Rusijo, na jugovzhodu na Azerbajdzjan, na jugu na Turčijo in Armenijo, na zahodu pa na Črno morje. Je cezdravka država na stiku med Evropo in Azijo. Vsi trije večji gruzijski mestni center spadajo se avtonomni pokrajinai Južna Osetija in Abhazija, vendar Tbilisi nimata nadzora nad njima. Podobno napete razmere so tudi v trejeti avtonomni pokrajini Adžariji, ki se prizna oblast Tbilisija. Gruzija je zelo raznolika. Podnežje prehaja od alpskega na Kavkazu razpolovljeno v gorovje, doline in ravnine. Na jugu, ki se zdaj pomembni del pomočarstva, je prisotno že od prapričevje. Zaradi strateške legje je Gruzija zanimiva tudi za evropske energetiske projekte. Gruzija je parlamentarna demokracija, organizirana kot polpredsedniška unitarna republika.

76 Ekonomska revija

Prometej od takrat že ležečim prstanom z kaškaskim kamnom. Iz Kazbegov smo odšli v Mtskheto, ki je za Gruzijo eden napomembnejših in najbolj svetih krajev, saj je bil prestolnica iverijskih kraljev. Leži ob sotočju rek Mtkvari in Aragvi. Tu je sveta Nino v 4. stoletju Iverio (kraljestvo vzhodne Gruzije) spreobrnila v krščanstvo. S čudeži in dobrimi deli je dosegla, da je krščanstvo že leta 327 postalo uradna vere Iverie. Srce Mtskhete je katedrala Svetitskhoveli iz 11. stoletja, pod katero naj bi bila prvo izkoplana Kristusova oblike. Katedralo obkroža trg z restavracijami. Gruzijska hrana je okusna, tipično jedi pa so: čapuri (sirov pišč), čakalupi (obara iz ovčjih), kinkali (žepki iz testa z različnimi umetvili), matzoni (kislo mleko) in šalik (mimo nababalo).

Ob edini gruzijski avtocesti, ki povezuje Tbilisi z Gorijem, smo opazili veliko število malih lokalnih trgov in huj. Zgrajene so bile za abhazijansko južnoosetinske begunce. Gruzijska vojska je leta 1992 vdrla v Abhazijo, ki je leta 1990 razglasila enostransko odcepitev, in zavezala mesto Sukhumi. Čez eno leto so Abhaziji z izdatno rusko pomočjo pregnali gruzijsko vojsko iz Abhazije. Iz Abhazije je tedaj pribegalo 230.000 beguncov gruzijske narodnosti. Sledili sta humanitarne in ekonomski kriza. Pod predsednikom Edvardom Sevardinadzem (1992–2003), izkušenim politikom z dobrim imenom na zahodu, saj je bil zadnji zu-

so vojakov. Trenutno Rusija poskrbi tudi za polovico abhazjskega in skoraj celotni južnoosetinski proračun. Gruzija je morala po porazu poskrbeti za 250.000 novih beguncov, ki so pribegali iz Južne Osetije. Vojaški poraz, begunci, prepoved izvoza vina in čaja v Rusijo so poslabšali gospodarske razmere. Predsednik Sakashvili je izgubil veliko podprtje in ni več tako priljubljen, saj naj bi bil avtotrakski protipotenč, ki je izrazil rusko vojaško intervencijo v Južni Osetiji. Poleg tega pa naj bi poskrbel, da se je malo-štreljiva politična elita, zbrana okoli njega, nakopčila enormno bogastvo. Nasprotniki mu očitajo zanemarjanje podežela na račun velikih investicij v mestih. Ker osnovna pokojnina znaša le okoli 50 evrov, so upokojeni prisiljeni na ulicah prodajati sadje, oreške in sončnico same, da si izboljšajo socialni položaj.

Na predsedniških volitvah 2013. Sakashvili ne bo smel kandidirati, zato pa nismo mesto premierja. Po vzoru predsednika Gruzije Ivana Kavkazskog, ki je leta 2012 izbran za predsednika na konferenci velikih tretjih zemogradovcev druge svetovne vojne. Stalinu, kip na glavnem trgu v Goriji, so odstranili še leta 2010, dve leti po volitvah za Južno Osetijo. Avgusta 2008 je gruzijska vojska napala na Južno Osetijo in čez en dan že zkoraj zavzela Tskhinvali, glavno mesto. Ruske enote iz Severne Osetije pa so potrebovale samo dva dni, da so v bližkovski akciji Gruzije potisnile iz Južne Osetije in se ustavili fele 45 kilometrov pred Tbilisijem, ko je francoski predsednik Sarkozy dosegel premirje. Rusija je v Južno Osetijo in Abhazijo, ki sta postali izgubljeni ozemlji za Gruzijo, namestila rakete sisteme in nekaj ti-

živo krvno maščevanje, domačini gojijo do obiskovalcev izredno gostoljubje. Po krajini daje veliko možnosti za pohodništvo, jahanje in planinjanje. Središče Svanetov je Mestia, ki je dostopna po kar dobrimi cesti, na katero pa se s počiocji pogosto pada kamenje. Center Mestije je veliko gradbišče, to bo povečalo nastanitvene zmogljivosti, mesto pa bo postal turistični center in bo v nekaj letih izgubilo pristnost in domačost.

Iz Mestije smo se odpeljali v Usguli, na 2.100 metrih najvišji ležec stalno nasejen kraj v Evropi. Odšli smo na podnevnini trekking do lednika Shkara, ki polži z istoimenske najvišje (5.068 metrov) gruzijske gore. Čez mesto Zugdidi smo se napotili proti črnomorski obali. Med Potijem in Batumijem je gruzijska črnomorska riviera, ki pa nas ni prepirala. Črno more je bilo motno, toplo in manj slano. Na plažah je bila črna mrvka in zelo veliko smeti. Osvrednj, ramzinska del Grizije ima veliko celinske klimo. Poleg so vroča, mreže smete pa omisliti vpliv Črne morja, ki po reki Rioni nispi v nočne godede. Mlada klima omogoča gojenje mediteranskih kultur. Pridelujejo smoke, grozdje, granatna jabolka, melone, hubenice, breske, marelice pa tudi orehe, lešnike, jabolka in hruške.

Hvala za Čaj

Pokrajina Svaneti na severu Gruzije je zaprt svet gorskih dolin in več kot stiri tisoč metrov visokih kaškaskih gor, s katerimi polžijo ledenični in napajajo deroče reke. Domacini, Svanji, živijo na tradicionalni načini v malih vaseh. Med kamnitimi vasknimi hišami se dvigajo stolpi (koškebi), zgrajeni med 9. in 13. stoletjem, ki so jih Svanji uporabljali kot zatočišča pred napadi. Čeprav naj bi bilo v Svanethi se do pred kratkim

10. SEPTEMBER 2012

Ekonomska revija 77